

ПЛАН НАУКОВОГО СЕМІНАРУ

«Філософія особистості»

для здобувачів ступеня вищої освіти «доктор філософії» спеціальності 033 філософія

№ з/п	Тема семінару	Кількість годин	Рік проведення	Кафедра	Викладач	Оцінка в балах
1	2	3	4	5	6	7
1.	Тема 1. Особистість як об'єкт філософського аналізу	2	I рік навчання II півріччя 2020-2021 н.р.	Філософії, соціології та політології	Доктор філософських наук, професор А.Ю. Морозов	18
2.	Тема 2. Проблема людини в античній філософії	4				10
3.	Тема 3. Розуміння особистості у християнській філософсько-богословській традиції	4				18
4.	Тема 4. Людина як суб'єкт пізнання і діяльності у філософських дослідженнях доби Модерну	4				10
5.	Тема 5. Особистість в оптиці філософії романтизму та психоаналізу	4				10
6.	Тема 6. Смысл і цінності в бутті особистості та проблема ідентичності людини в пост-індустріальному суспільстві.	4				10
7.	Тема 7. Свідомість людини як філософська проблема.	4				12
8.	Тема 8. Людина у розмаїтті пізнавальних стратегій	2				12
	Всього	28				100

Завідувач кафедри

Гарант освітньо-наукової програми

Керівник наукового семінару

Н.А. Латигіна

А.А. Кравченко

А.Ю. Морозов

ПРОГРАМА НАУКОВОГО СЕМІНАРУ

«Філософія особистості»

для здобувачів ступеня вищої освіти «доктор філософії» спеціальності 033 філософія

№ з/п	Тема семінару	Зміст теми	Рекомендована література
1	2	3	4
1.	Тема 1. Особистість як об'єкт філософського аналізу	<p align="center">Питання:</p> <p>1.1. Людина як біосоціальна істота. Антропосоціогенез.</p> <p>1.2. Сенс життя особистості і дилеми свободи.</p> <p>1.3. Детермінізм та індетермінізм.</p>	<p>1. Гуревич П. С. Філософія человека. Харьков., Ифран, 2009. – 430 с.</p> <p>2. Кулагін Ю., І. Ільїн. Філософія. Частина І. Історія розвитку філософської думки. Підручник для вищих навчальних закладів. Київ, Альтерпрес, 2002. – 464 с.</p> <p>3. Губин Валерий, Некрасова Елена. Философская антропология: Учебное пособие для вузов. М.: ПЕР СЭ; СПб.: Университетская книга, 2000. — 240 с.</p> <p>4. Європейський словник філософій: лексикон неперекладностей. Пер. с фр. В 3-х т. – К.: Дух і літера, 2011-2016</p>
2	Тема 2. Проблема людини в античній філософії	<p>Питання:</p> <p>2.1. Антична філософія: періодизація, основне коло проблем.</p> <p>2.2. Вчення Платона про людину. Місце і роль людини в ідеальній державі Платона.</p> <p>2.3. Вчення Аристотеля про людину. Проблема добра, зла і моральних чеснот у вченнях Аристотеля та Сократа.</p> <p>2.4. Людина у вченнях філософських шкіл стоїцизму, епікуреїзму, кінізму.</p> <p>2.5. Людина як трагічна істота. Філософський зміст трагедії царя Едіпа.</p>	<p>1. Гуревич П. С. Філософія человека. Харьков., Ифран, 2009. – 430 с.</p> <p>2. Кулагін Ю., І. Ільїн. Філософія. Частина І. Історія розвитку філософської думки. Підручник для вищих навчальних закладів. Київ, Альтерпрес, 2002. – 464 с.</p> <p>3. Бауман З. От паломника к туристу: краткая история идентичности. // Социологический журнал №4. 1995. – С. 23-37</p> <p>4. Чанышев А.Н. Философия Древнего мира. – Минск, 2004. – 702 с.</p> <p>5. Лосев А.Ф. Двенадцать тезисов об античной культуре. – Минск, 2001. – 64 с.</p>

3	Тема 3. Розуміння особистості у християнській філософсько-богословській традиції	Питання: 3.1. Етапи становлення середньовічної християнської філософії: апологетика, патристика, схоластика. 3.2. Християнська антропологія: від «персони» до «іпостасі»: народження особистості. Співвідношення свободи волі і зла. 3.3. Значення символу «серця» для морального становлення особистості. Проблема духовного серця в творчості Б. Вишеславцева та П. Юркевича.	1. Кулагін Ю., І. Ільїн. Філософія. Частина І. Історія розвитку філософської думки. Підручник для вищих навчальних закладів. Київ, Альтерпрес, 2002. – 464 с. 2. Бауман З. От паломника к туристу: краткая история идентичности. // Социологический журнал №4. 1995. – С. 23-37 3. Юркевич П. Сердце и его значение в духовной жизни человека, по учению Слова Божия //Философские произведения. К., 2017. – С. 69-103 4. Вышеславцев Б.П. Значение сердца в религии. – Минск, 2010.- 110 с.
4.	Тема 4. Людина як суб'єкт пізнання і діяльності у філософських дослідженнях доби Модерну	Питання: 4.1. Емпіризм та раціоналізм як основні пізнавальні стратегії суб'єкта у філософії Нового Часу. Дуалістична концепція людини Р. Декарта. 4.2. Синтез чуттєвого і раціонального пізнання в творчості І. Канта. 4.3. Проблема людини у філософії Просвітництва. Основні моральні і правові проблеми у творчості Ж.Ж. Руссо. 4.4. Проблема праці та відчуження у творчості К. Маркса. Марксова концепція людини. 4.5. Макс Вебер про особливості модерного світосприйняття.	1. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. К., 2010. – 340 с. 2. Бауман З. От паломника к туристу: краткая история идентичности. // Социологический журнал №4. 1995. – С. 23-37 3. Губин Валерий, Некрасова Елена. Философская антропология: Учебное пособие для вузов. М.: ПЕР СЭ; СПб.: Университетская книга, 2000. — 240 с. 4. Европейський словник філософій: лексикон неперекладностей. Пер. с фр. В 3-х т. – К.: Дух і літера, 2011-2016 5. Фромм Е. Марксова концепція человека. Харьков, 1994. – 200 с.

5.	Тема 5. Особистість в оптиці філософії романтизму та психоаналізу	<p>Питання:</p> <p>5.1. Романтизм як світогляд і світовідчуття. Вчення І. Гете про людину.</p> <p>5.2. Філософія життя Ф. Ніцше і А. Шопенгауера як передумова виникнення психоаналізу.</p> <p>5.3. Психоаналітична концепція людини З. Фрейда.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шопенгауер А. Свобода воли и нравственность. К., 2012 2. Губин Валерий, Некрасова Елена. Философская антропология: Учебное пособие для вузов. М.: ПЕР СЭ; СПб.: Университетская книга, 2000. — 240 с. 3. Європейський словник філософій: лексикон неперекладностей. Пер. с фр. В 3-х т., – К.: Дух і літера, 2011-2016 4. Фрейд З. Мы и смерть // Психология бессознательного. К., 2011. – 214 с.
6.	Тема 6. Смысл і цінності в бутті особистості та проблема ідентичності людини в пост-індустріальному суспільстві.	<p>Питання:</p> <p>6.1. Концепція людини З. Баумана. Типи особистості.</p> <p>6.2. Екзистенційні проблеми людини в творчості Е.Фромма та В. Франкла.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Бауман З. От паломника к туристу: краткая история идентичности. // Социологический журнал №4. 1995. – С. 23-37 2. Фромм Е. Иметь или быть? Интернет-ресурс: http://psylib.org.ua/books/fromm02/index.htm 3. Фромм Е. Мистецтво любові. Х. Основи, 2003. – 265 с. 4. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. К., Логос, 2011. – 320 с.
7.	Тема 7. Свідомість людини як філософська проблема.	<p>Питання:</p> <p>7.1. Історико-філософські концепції свідомості. Основні засади та чинники виникнення, існування та розвитку свідомості.</p> <p>7.2. Сутність, форми та рівні свідомості.</p> <p>7.3. Свідомість і мозок.</p> <p>7.4. Свідомість та несвідоме (підсвідоме).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кулагін Ю., І. Ільїн. Філософія. Частина І. Історія розвитку філософської думки. Підручник для вищих навчальних закладів. Київ, Альтерпрес, 2002. – 464 с. 2. Губин Валерий, Некрасова Елена. Философская антропология: Учебное пособие для вузов. М.: ПЕР СЭ; СПб.: Университетская книга, 2000. — 240 с. 3. Європейський словник філософій: лексикон неперекладностей. Пер. с фр. В 3-х т. – К.: Дух і літера, 2011-2016 4. Юнг К. Г. Психологические типы. К., 2011 5. Юнг К. Отношения между Я и бессознательным. Очерки по аналитической психологии. – К., 2010

8.	Тема 8. Людина у розмаїтті пізнавальних стратегій	<p>Питання:</p> <p>8.1. Пізнавальність світу в історико-філософських концепціях. Єдність мислення і буття.</p> <p>8.2. Раціональне, ірраціональне та над-раціональне (містичне) в пізнавальній діяльності. Роль інтуїції в творчості і науковому пізнанні.</p> <p>8.3. Специфіка природничого та гуманітарного знання. Істина як процес та мета пізнання. Критерій істинності пізнання.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Європейський словник філософій: лексикон неперекладностей. Пер. с фр. В 3-х т. – К.: Дух і літера, 2011-2016 2. Морозов А.Ю. Інтуїція в пошуках добра: духовно-метафізичні аспекти. К.: Логос, 2013. -416 с. 3. Марк М., Пирсон К. Герой и бунтарь. Создание брендов с помощью архетипов. Интернет-ресурс. Режим доступа: http://bizkniga.com.ua/kniga/2083 4. Шелер М. Сутність моральної особистості // Пер. з нім. М. Култаєвої / Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрями. Хрестоматія. — К.: Ваклер, 2016. — С. 9-30. 5. Гадамер Г. Г. Истина и метод. – К., 2016. – 620 с.
----	--	---	---

Завідувач кафедри

Гарант освітньо-наукової програми

Керівник наукового семінару

Н.А. Латигіна

А.А. Кравченко

А.Ю. Морозов